

24.10.2014

Oy Uttermossan Tuulivoimapuisto – Vindkraftspark Ab
Sandvikintie 180
64100 Kristiinankaupunki

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO UTTERMOSAN TUULIVOIMAPUISTON YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA

1.HANKE

Hankkeen nimi: Uttermossan tuulivoimapuisto

Hankkeesta vastaava: Oy Uttermossan Tuulivoimapuisto – Vindkraftspark Ab

Hankkeesta vastaavan YVA- konsultti: Ramboll Finland Oy

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)

Ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

Tuulivoimalahankkeisiin, joiden yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta ja kokonaisteho yli 30 MW sovelletaan YVA- menettelyä YVA-asetuksen 6§ hankeluettelon kohdan 7) energian tuotanto; kohta e) tuulivoimahankkeet perusteella.

Menettelyn yhdistäminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Menettely on yhdistetty maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaisen kaavoitusmenettelyn kanssa.

Hankkeen tarkoitus ja sijainti

Hankkeen taustana ovat Suomen ilmastopoliittiset tavoitteet joihin Suomi on sitoutunut kansainvälisin sopimuksin Euroopan Unionin jäsenenä. Monipuolinen energiantuotanto on myös nostettu esiin keskeisenä tavoitteena Pohjanmaan maakunnan maakuntaohjelmassa vuosille 2011-2014.

Tavoitteena on tuottaa sähköä tuulivoimalla valtakunnan verkkoon.

Uttermossan suunnittelualue sijaitsee pääosin Pohjanmaan maakunnassa Kristiinankaupungissa. Hankealue sijaitsee Uttermossan alueella, valtatie 8:n itäpuolella ja se rajautuu itäosastaan Isojoen kunnan rajaan. Matkaa Kristiinankaupungin keskusta on noin 20 km ja Isojoen keskusta 16 km. Tuulivoimahankkeen sähkönsiirto on suunniteltu tapahtuvaksi maakaapeilla vie-

reiselle Metsälän tuulivoimapuistoa varten rakennettavalle sähköasemalle tai vaihtoehtoisesti Fingrid Oyj:n Kristiina-Ulvila 400 kV voimalinjan viereen suunnitellulle Arkkukallion sähköasemalle.

Hankkeen vaihtoehdot

Hankkeen vaihtoehtoina tarkastellaan nollavaihtoehtoa (hanketta ei toteuteta) ja yhtä toteutusvaihtoehtoa.

Vaihtoehto 1: Alueelle rakennetaan enintään 8 tuulivoimalan tuulivoimapuisto. Tuulivoimaloiden yksikköteho on 2-3,6 MW, napakorkeus noin 140 m ja kokonaiskorkeus noin 200 m.

Hankkeen edellyttämät suunnitelmat, luvat ja päätökset

Tuulivoimahankkeen toteuttaminen edellyttää useita lupia ja päätöksiä. Tarvitavat luvat ja päätökset on kattavasti esitetty arviointiselostuksen kohdassa 14 ja alueiden käytön suunnittelua ja rakentamista säätelevän maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia kaavoitustilanteita kohdassa 7.

Hankealueella on voimassa Vaasan rannikkoseudun seutukaava (1995), joka vuoden 2010 alusta muuttui Pohjanmaan maakuntakaavaksi. Maakuntakaavassa ei kohdistu suunnittelualueelle aluevarauksia.

Pohjanmaan II vaihemaakuntakaavaehdotus on toimitettu ympäristöministeriöön vahvistettavaksi keväällä 2014. Uttermossan suunnittelualue sijoittuu pääosin kaavaehdotuksen tv-alueelle.

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa tai asemakaavaa. Alueella on käynnistynyt osayleiskaavoitus.

YVA-lain 13§ mukaan ei viranomainen saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen tai tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon. Hanketta koskevasta lupapäätöksestä tai siihen rinnastettavasta muusta päätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja siitä annettu yhteysviranomaisen lausunto on otettu huomioon.

2. ARVIOINTISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Kuulutus ja arviointiselostus ovat olleet nähtävillä 1.7.2014–29.8.2014 Kristiinankaupungin virallisella ilmoitustaululla ja kaupunginkirjastossa sekä Isojoen kunnan virallisella ilmoitustaululla ja Isojoen kunnankirjastossa sekä internetsivuilla <http://www.ymparisto.fi/uttermossatuulivoimaYVA>.

Arviointiselostus on laadittu hakijan kielellä suomeksi ja tiivistelmä on käännetty ruotsiksi. Kaikille avoin yleisötilaisuus pidettiin 8.7.2014 klo 16 alkaen Torppakahvilassa (Soldattorpet).

Hankkeesta on pyydetty lausunto seuraavilta tahoilta: Kristiinankaupunki, Isojoen kunta, Länsirannikon ympäristöyksikkö, Pohjanmaan liitto, Pohjanmaan

museo, Finavia Oyj, Fingrid Oyj, Suomen riistakeskus, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, Fortum Sähkönsiirto Oy, Puolustusvoimat/Pääesikunta, Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri, Suupohjan Lintutieteellinen yhdistys, Sydbottens Natur och Miljö rf., Österbottens svenska producentförbund, EPV Tuulivoima Oy, Ostrobothnia Australis, Svenska Österbottens jaktvårdsdistrikt, Satakuntaliitto.

Kopiot alkuperäisistä saapuneista lausunnoista on toimitettu hankkeesta vastaavalle.

Liitteessä 1. on esitetty saapuneet lausunnot ja mielipiteet lyhenneltynä.

3. YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Lausuntoja on saapunut 11 kpl ja mielipiteitä 6 kpl.

Lausunnoissa on huomautettu mm. melu- ja välkehaitoista asutukselle sekä tuulivoimaloiden linnustolle aiheuttamasta törmäysriskistä. Lisäksi on huomautettu puutteista lähialueen tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusten arvioinnissa.

4. YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Arviointiselostuksessa on selvitetty Uttermossan alueelle rakennettavan tuulivoimapuiston ympäristövaikutuksia. Yhteysviranomaisen lausunnossa tarkastellaan, onko arviointiselostuksessa esitetyt vaikutukset käsitelty YVA-lain ja -asetuksen sekä arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon mukaisesti. Yhteysviranomaisen lausunnossa on otettu huomioon arviointiselostuksen kuulemisvaiheessa annetut lausunnot.

Yleistä

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn ei sisälly hankkeen taloudellisten vaikutusten tarkastelu eikä hankkeen mahdollisesti aiheuttamien taloudellisten menetysten arviointi. Sen vuoksi arviointi ei sisällä tarkastelua esim. hankkeen vaikutuksista kiinteistöjen arvoihin.

Ympäristövaikutusten arviointivelvollisuudesta on säädetty ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa, edellä mainitussa YVA-laissa. Lain 10 §:n mukaan "Hankkeesta vastaava selvittää hankkeen ja sen vaihtoehtojen vaikutukset arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen lausunnon pohjalta sekä laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen. Arviointiselostus on toimitettava yhteysviranomaiselle sekä liitettävä hanketta koskeviin hakemusasiakirjoihin siten kuin siitä erikseen säädetään." Hankkeesta vastaava huolehtii ympäristövaikutusten arvioinnin suorittamisesta parhaaksi katsomallaan tavalla. Yhteysviranomaisen ei voi määrätä selvitysten tekijää tai määrätä selvityksen tekijän pätevyyttä. Yhteysviranomaisen huolehtii, että arviointimenettely järjestetään sekä ohjaa ja valvoo sen toteuttamista. YVA-lain 12 §:n mukaan yhteysviranomaisen antaa lausuntonsa arviointiselostuksesta ja sen riittävyydes-

tä. Arviointityön laatu ja raportointi korreloivat tekijän pätevyyden ja asiantuntemuksen kanssa.

Arvioinnin huomioon ottamisesta on säädetty YVA-lain 13 §:ssä. Viranomaisen ei saa myöntää lupaa tai tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon. Hanketta koskevasta lupapäätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja yhteysviranomaisen lausunto on otettu huomioon. Arvioinnissa yhteysviranomaisen ei voi siis määrätä hanketta koskevasta päätöksenteosta kunnassa tai muussa viranomaisessa.

Arviointiselostus sisältää pääpiirteissään ne asiat, jotka ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen (713/2006) 9 §:n mukaan kuuluukin esittää. Arviointiselostuksesta on esitetty tiivistelmä. Teksti on pääosin sujuvaa ja sen ohessa on käytetty karttoja, taulukoita ja kuvia.

Hankekuvaus

Hanke, sen lähtökohdat, tavoitteet ja sijainti on kuvattu selkeästi. Hankkeen sijoittuminen on selvästi esitetty kartalla sisältäen tuulivoimaloiden ohjeelliset paikat. Hankkeessa on tarkoitus toteuttaa 8 tuulivoimalaa lieriörakenteisina ja napakorkeudeltaan 140 metrin korkuisina. Voimaloiden maksimikorkeus on noin 200 metriä. Hankkeen tekninen kuvaus on arviointimenettelyvaiheessa riittävällä tavalla esitetty. Hankekokonaisuus – voimalat, sähköasema ja huoltotiet - käy hyvin ilmi hankekuvauksesta. Sähkön siirto hankealueelta valtakunnalliseen verkkoon on esitetty riittävällä tarkkuudella. Hankkeen elinkaari, rakentamisvaihe, toiminta ja lopettaminen on otettu asianmukaisesti huomioon. Hankkeen toiminnan ylläpitoon ja huoltoon liittyvät toimet on myös eritelty.

Hankkeen suunnittelutilanne ja eteneminen lupamenettelyihin on selkeästi esitetty. Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset on esitetty. Tuulipuistohankkeilta ei yleensä ole edellytetty ympäristölupaa. Mikäli voimaloiden aiheuttaman melun rajoittaminen on hankkeessa ennakoita huomioon otettavien vaimennustoimien toteuttamisen jälkeen tarpeen, rajoitus voidaan käsitellä ympäristönsuojelulain mukaisesti lupamenettelyssä ja mahdollisesti myös yksittäisenä määräyksenä.

Arviointiselostuksessa on käsitelty hanketta suhteessa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumiseen.

Vaihtoehtojen käsittely

Hankkeessa on esitetty yksi vaihtoehto ja hankkeen toteuttamatta jättämistä vaihtoehto. Vaihtoehtojen esittäminen on selkeää ja käsittely asianmukaista.

Vaikutusten selvittäminen ja merkittävyyden arviointi

Yleistä

Hankkeen vaikutuksia on selvitetty arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella varsin perusteellisesti ja kattavasti. Arviointiselostuksessa on YVA-lain mukaisesti käsitelty hankkeen vaikutukset ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen, maaperään, pinta- ja pohjave-

siin, ilman laatuun ja ilmastoon, kasvillisuuteen, eläimistöön ja luonnon monimuotoisuuteen, yhdyskuntarakenteeseen ja suunniteltuun maankäyttöön, maisemaan ja kulttuuriperintöön, luonnonvarojen hyödyntämiseen sekä edellä kuvattujen tekijöiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin. Vaikutusten selvittäminen painottuu toiminnasta yleisesti aiheutuviin keskeisiin vaikutuksiin, kuten ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, maisemaan, melun ja varjon muodostumiseen, rakennuspaikkojen luontoon, linnustoon ja maankäyttöön. Toiminnan aikaisten vaikutusten lisäksi rakentamisaikaiset vaikutukset ja toiminnan lopettaminen on huomioitu. Arvioinnissa on hyvin painotettu ja arvioitu lähtökohtaisesti hankkeen aiheuttamia YVA-lain tarkoittamia merkittäviä vaikutuksia. Suunnittelun lähtökohtana on tuotu esille ympäristöllisesti parhaiden käytäntöjen periaatteen soveltaminen.

Arvioidun vaikutusten perustaksi on kuvattu alueen nykytila, lähtötiedot ja arviointimenetelmät. Arviointimenetelmät ja vaikutusmekanismit on selvästi kuvattu kunkin selvitettävän vaikutuksen yhteydessä.

Arviointi on tehty pääasiassa asiantuntija-arviona. Hankkeen vaikutusten selvittämisessä on käytetty pääosin olemassa olevaa tietoa, mm. viranomais tietoja ja tehtyjä erillisselvityksiä. Tietoperustaa on täydennetty hanketietoihin pohjautuvilla laskelmilla ja mallinuksilla sekä inventoinneilla ja yleisöltä sekä viranomaisilta saadulla palautteella.

Epävarmuudet on tunnistettu ja tuotu esille. Vaikutukset on pyritty esittämään kattavasti ja haitallisten vaikutusten ehkäisy- ja lieventämistoimia on kunkin vaikutustyyppin arviointikohdassa tuotu esille. Haittojen ehkäisy- ja lieventämistoimet ovat pääpiirteissään konkreettisia ja toimivia. Arvioinnissa käytetyt tietolähteet on koottu lähdeluetteluun. Arvioinnissa käytetty aineisto ja asiantuntemus on kokonaisuutena riittävän monipuolista.

Vaikutusten tarkastelualue

Pääosa tarkasteluista keskittyy hankkeessa toteutettavien rakentamistoimenpiteiden lähiympäristöön, mm. kasvillisuuden, lajiston ja arvokkaiden elinympäristöjen tarkastelu ja muinaismuistot. Melu- ja välkevaikutusten osalta tarkastelua on tehty siinä laajuudessa, jolla laskelmat osoittavat hankkeella olevan vaikutuksia. Maisematarkastelu on tehty aina 15 km etäisyydelle ulottuvana. Vaikutusarvioinnin rajaukset on esitetty kunkin arvioitavan vaikutuksen yhteydessä. Vaikutusten tarkastelualue yksittäisten vaikutustyyppien arvioinnissa on riittävän laaja ja helposti hahmotettavissa.

Vaikutukset ja niiden selvittäminen

Arviointi kohdistuu selkeästi hankkeen keskeisiin vaikutuksiin. Kaikki merkittävät vaikutukset ovat arvioinnissa mukana. Vaikutusarviointia koskevat huomiot ja hankkeen lupa- ja muiden hyväksymismenettelyjen yhteydessä toteutettavat täydennystarpeet tuodaan esille pääosin arviointiselostuksen mukaisessa vaikutusten esittämisjärjestyksessä alkaen luvusta 6.

Vaikutukset ilmastoon ja ilmastonmuutokseen

Tuulivoimalla voidaan vaikuttaa ilmastoon ja ilmanlaatuun korvaamalla ja vähentämällä päästöjä aiheuttavaa energiantuotantoa. Tuulivoimatuotannolla aikaansaatavien päästövähennemien määrä riippuu siitä, mihin energiantuotan-

non muotoon tuulivoimalla tuotetun energian päästöjä verrataan, mikä arviointiselostuksessa on todettu. Hankkeen on arvioitu saavuttavan noin 2 - 8 tonnin säästöt Suomen sähköntuotannon vuosittaisista hiilidioksidipäästöistä.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön

Arviointiselostuksessa on selostettu hankealueen ympäristössä voimassa ja vireillä olevat yleis- ja asemakaavat sekä maakuntakaavoituksen tämänhetkinen tilanne. Arviointiselostuksessa olisi tullut käyttää viimeisintä tietoa vaihe-
maakuntakaava 2:n tilanteesta. Maakuntavaltuusto on 12.5.2014 hyväksynyt vaihemaakuntakaava 2:n ja se on toimitettu ympäristöministeriöön vahvistettavaksi.

Arviointiselostuksen mukaan alueen pääkäyttömuotona säilyy edelleen metsätalous, eikä tuulipuistojen toteuttaminen estä nykyisen maankäytön jatkumista alueella. Tuulipuiston sekä siihen liittyvien huoltoteiden sekä voimajohdon rakentaminen vaikuttavat metsätalouteen suoraan maapinta-alan menetyksinä. Metsätalouteen kohdistuvat vaikutukset arvioidaan vähäisiksi kompensoivan vaikutuksen sekä kokonaisuuteen nähden vähäisen pinta-alatarpeen vuoksi.

Suunnittelualue sijoittuu haja-asutusalueen asuttujen pienkylien muodostaman verkoston väliselle asumattomalle alueelle. Suunnittelualueita lähimpänä sijaitsevat Uttermossan, Korsbäckin ja Pakankylän kylät. Etäisyyttä suunnittelualueesta lähimpään kylään on noin kilometri.

Yhteysviranomaisen katsoo, että yhdyskuntarakenteeseen kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa olisi pitänyt hyödyntää YKR-rekisteriä, jossa asutus jaetaan taajamiin, kyliin ja pienempiin kyliin. Vaikutuksia asutukseen ja loma-asutukseen on vielä tarkennettava kaavoitusvaiheessa. Kaavoitusvaiheessa tulee käsitellä tarkemmin myös rakentamisen rajoituksia ja tonttivarauksia sekä yhteisvaikutuksia.

Liikenteen osalta ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue toteaa, että arviointiselostuksessa ei ole selvitetty liikenteellisiä vaikutuksia tieverkkoon eikä alueen asukkaille. Tuulivoimala numero 1 sijaitsee ainoana maantien 17017 pohjoispuolella ja sen kuljetusten perille pääsyä ei ole selvitetty, koska Pohjanmaan liiton ja ELY – keskuksen teettämän selvityksen mukaan maantie ei sovellu erikoiskuljetuksille kovin hyvin. ELY – keskuksen liikenne ja infrastruktuuri – vastuualue suosittelee tuulivoimalaitosta numero 1 poistettavaksi, koska se sijaitsee maantien toisella puolella ja aiheuttaa mahdollisesti maantien parantamistoimenpiteitä. ELY – keskus ei tule osallistumaan maantien parantamiskustannuksiin mikäli sellaisia vaaditaan, mutta edellyttää mahdollisemman aikaisessa vaiheessa olemaan yhteydessä Etelä-Pohjanmaan ELY – keskuksen liikenne ja infrastruktuuri – vastuualueeseen.

Kaavoitusprosessin aikana tulee selvittää tarkemmin maantien 17017 soveltuvuus erikoiskuljetuksille sekä lisääntyvälle raskaan liikenteen kuljetuksille.

Vaikutukset maisemaan, kulttuuriympäristöihin ja muinaisjäänneksiin

Arviointi perustuu olemassa oleviin selvityksiin, hankkeen alustavaan suunnitelma- aineistoon, kartta- ja ilmakuvatarkasteluihin ja maastokäynteihin. Maisemavaikutuksia on havainnollistettu valokuvasovitteilla ja vaikutusten kohdentumista ja laajuutta on tutkittu näkemäalueanalyysillä.

Tuulipuisto tulee muuttamaan näkymän tuulipuistoalueelle melko laajalta alueelta. Yleensä ottaen voidaan todeta, että mitä kauemmas tuulipuistosta edetään, sitä vähäisemmät ovat kielteiset vaikutukset maisemaan. Alle viiden kilometrin etäisyydellä tuulivoimalaitos on maisemassa melko hallitseva elementti. Yli viiden kilometrin etäisyydellä voimalat näkyvät edelleen hyvin ympäristössä, mutta voimaloiden kokoa tai etäisyyttä niihin voi olla vaikea hahmottaa. Yli kahdentoista kilometrin etäisyydellä tuulipuisto näkyy jo niin rajallisesti, ettei tuulivoimaloita useimmiten voi erottaa kunnolla. Vaikutuksia maisemaan voidaan lieventää rakentamalla pienempiä tuulivoimaloita. Tässä hankkeessa ei kuitenkaan ole otettu vaihtoehdoksi napakorkeudeltaan pienempää tuulivoimalaa, joten maisemavaikutusten vertaileva arviointi on siltä osin mahdotonta.

Uttermossan sähkönsiirto tuulivoimapuiston alueella on tarkoitus toteuttaa maakaapelein, joten sähkönsiirron maisemavaikutukset ovat vähäisiä.

Tuulivoimaloihin tulee asentaa lentoestevalot lentoturvallisuuden takaamiseksi. Yöaikainen lentoestevalaistus voidaan kokea häiritseväksi, sillä se muuttaa yöaikaista maisemaa selvästi ja saattaa häiritä joidenkin ihmisten yöunta. Lentoestevalaistuksen vaikutuksia voidaan vähentää käyttämällä sammutettavia valoja. Lentoestevalot tulee asentaa Trafín uusimpien ohjeiden mukaisesti ja valita haitattomin vaihtoehto.

Vaikutukset luonnonympäristöön

Maa- ja kallioperä

Tuulipuiston vaikutuksia maa- ja kallioperään pidetään pieninä. Vaikutukset ovat paikallisia kohdistuen rakennuspaikkoihin. Selostuksessa esitellyssä tuulivoimalatekniikassa on riittävästi huomioitu mahdolliset öljy- ym. vuodot konehuoneissa. Rakentamisessa tulee välttää tarpeettomia maansiirtoja ja kallionlouhintaa.

Tuulivoimapuiston rakentamisvaiheessa tullaan poistamaan merkittäviä määriä maata. Selostuksesta ei käy ilmi mihin raivaustöissä syntyvät ylijäämämaat sijoitetaan. Ylijäämämaiden läjityksestä voi muodostua maankaatopaikka, johon tulee hakea kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta ympäristölupa.

Pohja- ja pintavedet

Uttermossan tuulivoimapuiston alueella ei sijaitse luokiteltuja pohjavesialueita. Ympäristönsuojelulaissa säädetään mm. pohjaveden pilaamiskiellosta (YSL 8 §), joka tulee ottaa huomioon tuulivoimarakentamisessa. Lisäksi rakentaminen mm. tiet, ojitukset, maakaapelit, voimajohdon rakentaminen, sähköasemat, huoltorakennukset tai kuljetukset eivät saa vaikuttaa pohjaveden korkeuteen, eikä laatuun. Pohjavesien pilaantumis- tai muuttamisriskejä aiheuttavat laitok-

set ja toiminnot on suunnittelumääräysten mukaan sijoitettava riittävän etäälle tärkeistä ja vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista.

Tuulivoimaloista pohja- ja pintavesiin kohdistuva vaikutus on yleisesti vähäinen. Toiminnan aikana voimaloiden vaikutus muodostuu lähinnä vaihteisto- ja laakeriöljyjen ympäristöön pääsyn riskistä, joka on käytettävästä tekniikasta johtuen erittäin pieni. Tuulivoimaloiden rakentaminen voi aiheuttaa myös pintavesien valumisen lisääntymistä hankealueella. Tämä voi aiheuttaa ongelmia esimerkiksi alimitoitetuissa ojarummuissa. Tämä tulee huomioida uusia teitä rakennettaessa sekä olemassa olevia teitä kunnostettaessa.

Kasvillisuus ja luontotyypit

Tuulivoimarakentamisen vaikutukset kasvillisuuteen ja luontotyypeihin kohdistuvat tuulivoimaloiden rakennuspaikoille sekä uusille ja kunnostettaville teille. Etenkin uusien teiden rakentaminen aiheuttaa luonnon pirstaloitumista ja reunavaikutusten lisääntymistä, mitä tulisi mahdollisuuksien mukaan välttää. Arvokkaimmat luontokohteet tulee jättää tuulivoimaloiden ja huoltoteiden rakentamisen ulkopuolelle.

Linnusto

Uttermossan tuulivoimapuistolla voi olla vaikutuksia Töyrenkeitaalla pesivään linnustoon. Linnuston seuranta hankkeen linnustovaikutusten todentamiseksi hankkeen rakentamisen ja ensimmäisten toimintavuosien aikana nähdään tämän vuoksi tarpeelliseksi. Yksityiskohtainen suunnitelma tuulivoimaloiden vaikutusten havainnoimiseksi laaditaan myöhemmin. Se on syytä toimittaa ELY-keskuksen arvioitavaksi. Lähiseudulle suunnitteilla olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutuksista todetaan selostuksessa, että hankkeet voivat vaikuttaa erityisesti suuriin petolintuihin pienentämällä potentiaalisia ruokailualueita tai aiheuttaen törmäyskuolleisuutta. Keskeisin arvioitava laji on tällöin kalasääski. Eri puolilla toteutettavista tuulivoimahankkeista voi yhdessä seurata lisääntyvää kuolleisuutta, mikä voi heijastua populaatiotasolla.

Muu eläimistö

Muun eläimistön osalta alueiden nykytila on kuvattu asiaan kuuluvalla tarkkuudella. Tuulivoimaloiden todellisia vaikutuksia tulee seurata myös muiden eläinten kuin pelkän linnuston osalta. Tuulivoiman vaikutuksista esimerkiksi hirvieläimiin on olemassa aikaisempaa tutkimustietoa hyvin vähän.

Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset

Tuulipuiston huomattavimmat vaikutukset asumisviihtyvyyteen liittyvät maisemaan, meluun ja varjostukseen. Kielteiset vaikutukset ovat lähinnä asukkaiden kokemia. Kielteiset vaikutukset koskevat lähinnä niiden asukkaiden elinolosuhteita ja viihtyvyyttä, joiden kodit tai loma-asunnot ovat tuulivoimalaitosten melu- tai varjostusalueella tai joihin voimalat näkyvät, ja jotka kokevat äänet, varjostuksen ja voimaloiden näkymisen häiritsevänä.

Tuulipuiston vaikutukset hankealueen ja lähialueiden virkistyskäytölle ovat kokonaisuutena pienet. Tuulipuiston rakentaminen ei estä alueilla oleskelua tai niiden virkistyskäyttöä. Tuulipuiston rakentaminen muuttaa kuitenkin metsä-

alueiden ympäristöä, ja muutokset maisemaan, äännet, varjostus ja voimaloiden näkyminen voidaan kokea häiritsevinä virkistyskäytössä.

Tuulipuistosta ei aiheudu huomattavia kielteisiä tai laajoja terveysvaikutuksia. Tapaturmariskit ja tuulivoimalaitosten vaikutukset turvallisuudelle ovat hyvin pienet. Terveys- ja turvallisuusriskien pelko saattaa kuitenkin huonontaa asuinviihtyvyyttä ja vähentää halua oleskella alueella ja käyttää sitä virkistykseen.

Meluvaikutukset

Rakentamisvaiheen töistä aiheutuva melu on vähäistä ja johtuu lähinnä rakennuspaikalla louhinta- ja paalutustöistä sekä käytettävistä työkoneista ja kuljetusväylien liikenteestä. Eniten melua aiheuttavat tuulivoimalaitokset niiden ollessa käytössä. Tuulivoimalaitosten pyörivät roottorilavat aiheuttavat tuulivoimalaitokselle tunnusomaista suhinaa, joka syntyy tuulen osuessa roottorin lapaan ja äänen heijastuessa mastoon. Uttermossan tuulivoimahankkeen meluvaikutusalueen määrittämiseksi on tehty melumallinnus. Mallinnusten perusteella meluvaikutus rajoittuu varsinaiselle hankealueelle ja sen lähiympäristöön. Mallinnuksen perusteella LAeq 40 dB meluvyöhyke ulottuu noin 500–1100 m etäisyydelle tuulivoimaloista ja LAeq 35 dB meluvyöhyke noin 1100–1600 m etäisyydelle tuulivoimalaitoksista. Meluvyöhykkeiden laskennassa käytettiin SoundPlan 7.1 melumallinnusohjelmaa. Melumallinnus tehtiin Ympäristöhallinnon ohjeen 2/2014 ”Tuulivoimaloiden melun mallintaminen” mukaisilla laskentaparametreilla. Koska kyseessä on hankkeen YVA- ja osayleiskavavaihe, selvityksen laskentamallina käytettiin ISO 9613-2. Esitetyt melutasot ovat suoraan mallinnuksen tuloksia, eikä niihin ole lisätty mitään mahdollisia häiritsevyyskorjauksia.

Yleisesti ottaen voidaan todeta, että käytön aikana äänitaso on yleensä noin 45 dB(A) noin 300-500 metrin etäisyydellä voimalaitoksista. Vyöhyke, jolla melu ylittää 40 dB, ts. vakituisen asuinrakennuksen ohjearvon yöaikaan, ulottuu enintään kilometrin päähän lähimmästä tuulivoimalaitoksesta.

Melumallinnuksen mukaan 40 -45 dB meluvyöhykkeellä sijaitsee muutama asuin- ja lomarakennus, samoin myös 35- 40 dB meluvyöhykkeellä sijaitsee muutama asuin- ja lomarakennus.

Asumisterveysohje antaa ohjeelliset enimmäisarvot pienitaajuiselle yöaikaiselle melulle sisätiloissa. Pienitaajuisen melun osalta vaikutusten arvellaan olevan pääosin sisätiloihin annettujen ohjearvojen alapuolella.

Melua on arviointiselostuksessa käsitelty kokonaisuuden ja YVA-menettelyn kannalta riittävällä tavalla. Melumallinnukset edustavat keskimääräistä tilannetta ja antavat havainnollisen ja oikeansuuntaisen kuvan hankkeen vaikutuksista. YM:n melun yöohjearvot ylittävät etenkin lähimpien lomarakennusten osalta Tuulivoimarakentamisen meluvaikutusten minimoimiseksi on olennaista sijoittaa tuulivoimalat riittävän kauas asutuksesta ja muista meluvaikutuksille herkistä kohteista. Meluvaikutuksia on ehkäistävä tuulivoimaloiden sijoitusta muuttamalla sekä luopumalla meluvaikutusten kannalta kriittisillä paikoilla sijaitsevista voimaloista. Melun haittavaikutusten katsotaan minimoituvan, kun tuulivoimarakentamisen päivä- ja yöajan keskiäänitason suunnitteluohjearvot alittuvat tarkastelupisteissä.

Hankkeen jatkosuunnittelussa melumallinnuksen päivitys ja mallinnustietojen raportointi tulee tehdä annetun uuden ohjeistuksen mukaisesti ja mahdollisesti keväällä 2015 annettavan asetuksen mukaisesti. Kaavassa tulee antaa lisäksi määrärahyksiä, joilla haitallisia meluvaikutuksia voidaan ehkäistä.

Varjostus- ja välkevaikutukset

Auringon paistaessa tuulivoimalaitoksen takana tuulivoimalaitoksen roottorien lavat aiheuttavat liikkuvia varjoja. Varjostusta ja välkettä syntyy vain tiettyinä vuorokauden- ja vuodenaikoina. Tuulivoimaloiden aiheuttama vilkkuva varjostus arvioitiin geometrisella laskentamallilla, joka huomioi auringon paikan vuoden eri aikoina, tuulipuistoalueen maastonmuodot sekä tuuliturbiinien dimensiot.

Mallinnusten mukaan varjostus- ja välkevaikutukset ulottuvat korkeintaan muutaman kilometrin päähän tuulipuistosta Uttermossan alueen osalta voimaloiden luoteispuolella kaksi asuinrakennusta sijaitsee vyöhykkeellä, jossa välkemäärä on 10 tuntia. Lisäksi yhden lomarakennuksen osalta vaikutus on 8-10 tuntia.

Mallinnuksessa ei ole huomioitu paikallisen puuston vaikutusta turbiinien näkyvyyteen ja välkevaikutukseen. Lisäksi suuri osa varjostuksista ja välkevaikutuksista tapahtuu aikaisin aamulla tai talvella, jolloin aurinkoisia päiviä on vähän.

Yhteysviranomainen toteaa varjostusvaikutuksista seuraavaa: Välkkeen vuotuinen määrä ylittää parin rakennuksen osalta ohjearvot. Haittaa tulee estää tai vähentää esim. pysäyttämällä voimala tiettyyn aikaan. Metsän läheisyys vaikuttaa myös varjostuksen määrään vähentävästi, sillä mallinnuksessa ei ole puuston vaikutus mukana. Varjostusvaikutus on riittävällä tavalla arvioitu.

Vaikutukset lentoliikenteeseen, Puolustusvoimien toimintaan, tutkien toimintaan ja viestintäyhteyksiin

Lentoestevalot tulee asentaa Trafín uusimpien ohjeiden mukaisesti ja valita haitattomin vaihtoehto. Pääesikunnan logistiikkaosaston näkemyksen mukaan hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa on riittävällä tavalla huomioitu tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan.

Tuulivoimalat voivat myös vaikuttaa teleoperaattorien radiolinkkeihin, joilla välitetään muun muassa matkapuhelinyhteyksiä. Radiolinkkiluvat Suomessa myöntää viestintävirasto Ficora, jolla on tarkat tiedot kaikista Suomen linkkiyhteyksistä. Mikäli häiriövaikutuksia radiolinkkeihin on odotettavissa, voidaan suunnittelun yhteydessä tehtävillä ratkaisuilla välttää ongelmat. Tuulivoimaloiden on todettu joissain tapauksissa vaikuttavan haitallisesti myös TV-signaaliin. TV-lähetysten lähetinverkkoa vahvistetaan tarvittaessa.

Yhteysviranomainen katsoo, että mainittuihin toimenpiteisiin tulee tarvittaessa ryhtyä.

Turvallisuuteen kohdistuvat vaikutukset

Rakentamisen aikaiset riskit liittyvät lähinnä työturvallisuuteen. Rakentamisen aikana liikenne lisääntyy suunnittelualueen ja sen lähiympäristön teillä ja liikenneturvallisuuteen ja teiden kuntoon tulee kiinnittää huomiota. Toiminnan aikaisia riskejä ovat lähinnä irtoavat kappaleet ja jään muodostus. Voimalat voidaan varustaa jäätymisen havainnointijärjestelmillä. Jäätävien olosuhteiden vallitessa voimalat voidaan pysäyttää. Tuulivoimalan lähialue tulee varustaa putoavasta jäädästä varoittavilla kylteillä.

Yhteysviranomaisen muistuttaa huomioimaan pelastusviranomaisten ohjeet tulipaloriskin vähentämiseksi.

Hankkeen elinkaari

Tuulivoimalan käyttöikä on noin 20-25 vuotta. Koneistoja uusimalla niiden käyttöikä on mahdollista jatkaa 50 vuoteen asti. Käytön jälkeen tuulivoimalat perustuksineen sekä niihin liittyvät kaapelit voidaan poistaa. Purkutyöstä aiheutuu samanlaisia haittavaikutuksia kuin tuulivoimaloiden rakentamisesta. Suuri osa purettavan tuulivoimalan sisältämistä materiaaleista voidaan hyödyntää joko kierrättämällä tai uusiokäytöllä.

Yhteysviranomaisen toteaa hankkeen elinkaaren arvioinnin riittäväksi.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa on tarkasteltu linnuston, maiseman, yhdyskuntarakenteen ja maankäytön, melun, välkkeen ja liikenteen osalta. Tarkastelussa on huomioitu vireillä olevat hankkeet, jotka sijaitsevat noin 30 kilometrin etäisyydellä Uttermossan hankealueesta. Valtaosa tarkasteltavista ympäristövaikutuksista kohdistuu kuitenkin suunnittelualueeseen ja sen välittömään lähiympäristöön, mistä johtuen yhteisvaikutusten arvioinnissa keskeisimmät tarkasteltavat hankkeet ovat Metsälän, Mikonkeitaan ja Lakiakankaan tuulivoimahankkeet.

Yhteysviranomaisen huomauttaa, että yhteisvaikutusten arvioinnissa olisi tullut huomioida myös Dagsmarkin ja Rajamäenkylän tuulivoimapuistohankkeet.

Yhteisvaikutusten arviointi on pääosin tehty riittävällä tarkkuudella. Lähinnä muuttolinnuston ja petolintujen osalta yhteisvaikutusten arviointia voidaan pitää hyvinkin puutteellisenä. Yhteisvaikutusten riittävä arviointi olisi edellyttänyt parempaa yhteistyötä eri hankkeiden toimijoiden välillä.

Vaihtoehtojen vertailu, vaikutusten merkittävyys ja vaihtoehtojen toteuttamiskelpoisuus

Vertailu vaihtoehtojen välillä on tehty käyttäen tekstitaulukkomuotoista menetelmää, on pyritty tuomaan esille keskeisimmät vaikutukset vaikutustyypeittäin sekä arvio niiden merkittävydestä..

Vaihtoehtojen vertailu on hyvin esitetty. Vertailutaulukko on tehty tuulivoimapuiston vaihtoehtoille. Vertailutaulukko kiteyttää ja tiivistää arviointiselostuksessa laajemmin käsitellyt hankkeen vaikutukset.

Ympäristövaikutusten arvioinnin mukaan vaihtoehto 1 on toteuttamiskelpoinen, kun otetaan huomioon esitetyt lieventämistoimet etenkin tuulivoimamelun hallinnassa.

Arvioinnin epävarmuustekijät

Epävarmuustekijöitä on arvioitu kutakin vaikutustyyppiä koskevissa luvuissa vaihtelevalla tarkkuudella.

Yhteysviranomainen katsoo, että arviointia varten on saatu kerättyä riittävät tiedot.

Haittojen ehkäisy ja lieventäminen

YVA-asetuksen (713/2006) 10 §:n mukaisesti arviointiselostuksessa on oltava ehdotus toimiksi, joilla ehkäistään ja rajoitetaan haitallisia ympäristövaikutuksia. Lieventämiskeinoja on tuotu varsin kattavasti esille kunkin vaikutustyyppin osalta erikseen.

Melu- ja välkehaittoja voidaan lieventää pysäyttämällä tuulivoimalat tiettyinä aikoina tai käyttämällä melunrajoitusmoodeja. Mikäli hanke toteutuu, haitallisten vaikutusten lieventämiskeinojen käyttöönotto on keskeistä.

Seuranta

Seuranta on esitetty toteutettavaksi linnuston, melun, välkkeen ja elinolojen ja viihtyisyyden osalta. Seurannan avulla lisätään tietoa tuulivoimapuiston todellisista vaikutuksista ja parannetaan vaikutusten ennakoitavuutta.

Yhteysviranomainen katsoo, että tuulipuistohankkeen vaikutusten seuranta tulisi mahdollisuuksien mukaan kytkeä hankkeen edellyttämiin lupiin. Hankkeen tarkemman toteutussuunnittelun yhteydessä tulee ottaa huomioon että melu ja välkevaikutukset ja/tai niiden kohdistuminen eivät muutu. Tämä tulee esittää kaupungin/kunnan viranomaiselle ennen aluetta koskevan yleiskaavan hyväksymistä ja viimeistään rakennuslupahakemusten yhteydessä varmistaa kaupungin/kunnan viranomaisille, että hankittavat voimalat eivät melun lähtötason osalta ole muuttuneet. Muutoin voidaan joutua harkitsemaan ympäristöluvan tarvetta.

Esitetyn seurannan toteuttaminen asukaskyselyineen on tarpeellinen. Melun osalta seurantaan tulee sisällyttää myös vähintään kaksi kertaa vuodessa toteutettavat edustavat melumittaukset kahtena ensimmäisenä toimintavuotena. Melumittaukset tulee toteuttaa uusien ohjeiden mukaisesti. Linnuston osalta myös vaikutuksista petolintuihin, alueen kanalintukantoihin sekä muuttolinnustoon tulee järjestää seuranta, joka kestää vähintään 2-5 vuotta.

Hankkeesta vastaavan tulee hankkeen edettyä rakentamisvaiheeseen esittää yksityiskohtainen seurantaohjelma Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja kristiinankaupungin ympäristönsuojeluviranomaisille samoin kuin toimittaa em. viranomaisille seurantaraportit tiedoksi niiden valmistuttua.

Osallistuminen

Arviointimenettelyssä on keskeistä osallistuminen ja sen avulla saatavan palautteen aito huomioon ottaminen sekä hankkeen ympäristövaikutusten riittävä

selvittäminen. Arvioinnissa on sidosryhmille varattu riittävä mahdollisuus ilmaista mielipiteensä ja antaa lausuntonsa hankkeesta. Hankkeesta tiedottamisesta ja yhteydenpidosta sidosryhmiin on riittävässä laajuudessa huolehdittu. Hankkeen YVA-menettelyä on toteutettu rinnakkain alueen kaavoituksen kanssa, johon liittyvä tiedottaminen on tukenut osallistumismahdollisuuksia.

Raportointi

Arviointiselostus on hyvin selkeästi jäsentynyt ja sisältää runsaasti tietoa. Selostuksessa on käytetty riittävästi kartta- ja muuta havainnemateriaalia. Teksti on kohtuullisen helppolukuista ja hyvin muullekin kuin asiantuntijalle avautuvaa. Raportoinnissa arvioinnin painopisteet tulevat hyvin esille. Selostus antaa ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukaisesti edellä esille tuoduista täydennystarpeista huolimatta hyvän kokonaiskuvan hankkeen vaikutuksista.

Arviointiselostuksen riittävyys ja jatkotoimet

Arviointiselostus on perusteellisesti laadittu ja antaa kattavan kokonaiskuvan hankkeen ympäristövaikutuksista. Arviointi täyttää sille asetetut vaatimukset, kun edellytetyt tarkennukset on tehty. Tarkennukset tulee tehdä käynnissä olevan yleiskaavan käsittelyn yhteydessä.

Hanke on osittain Pohjanmaan tuulivoimaa ohjaavan vaihemaakuntakaavan (vahvistettavana ympäristöministeriössä) mukainen. Arviointiselostuksessa on esitetty nolla-vaihtoehdon lisäksi vaihtoehto, jossa alueelle nousisi 8 voimalaa. Alueen merkittävimmät luontoarvot liittyvät hankealueen sijoittumiseen osin valtakunnallisestikin tärkeän lintujen muuttoalueen läheisyyteen. Linnut pystyvät kiertämään havaitsemansa esteen, mutta etenkin poikkeuksellisten sääolojen vallitessa reagointiaikaa tulee olla riittävästi ja esteen tulee muodostaa selvästi havaittava kokonaisuus.

Jatkotoimissa tulee huomioida arviointiselostuksesta annetut lausunnot ja mielipiteet.

Yhteysviranomaisen lausunnon huomioon ottaminen

Arviointiselostukseen sisältyy taulukko, jossa on varsin kattavasti eritelty yhteysviranomaisen arviointiohjelmasta antaman lausunnon näkökulmia ja vastineet niihin. Menettely täyttää YVA-asetuksen 10 §:n vaatimukset.

Yhteysviranomaisen lausunnon yhteenveto ja johtopäätökset

Arviointiselostus sisältää pääpiirteissään ympäristövaikutusten arviointimenetelmästä annetun asetuksen (713/2006) 9 §:n mukaiset asiat. Arviointiselostus on selkeä ja kartat, kuvat sekä taulukot havainnollistavat tekstiä monilta osin.

Tuulivoimarakentamisen meluvaikutusten minimoimiseksi on olennaista sijoittaa tuulivoimalat riittävän kauas asutuksesta ja loma-asutuksesta. Hankkeen jatkosuunnittelussa melumallinnuksen päivitys ja mallinnustietojen raportointi tulee tehdä ympäristöministeriön uuden ohjeistuksen mukaisesti. Ihmisiin koh-

distuvia vaikutuksia on arviointiselostuksessa tuotu kattavasti esiin. Saaduissa palautteissa nousivat esiin mm. melu-, välke- ja virkistyskäyttövaikutukset. Kaavoitusvaiheessa tulee asukkaiden esittämät huolenaiheet ottaa huomioon. Yhteisvaikutuksia muiden lähialueen hankkeiden kanssa on selvitetty melko suppeasti. Jatkossa yhteisvaikutusten arviointia on päivitettävä, mikäli uusia hankkeita ilmenee kaavoitusvaiheessa. Johtopäätökset päivitetyn melumallinnuksen tuloksista on otettava suunnittelussa huomioon. Jatkosuunnittelussa on mahdollista ottaa käyttöön lieventämistoimia ja määrätä niistä lupaprosesseissa ja kaavamääräyksissä.

Hanke on toteuttamiskelpoinen, jos arviointiselostuksessa ja tässä lausunnossa esitetyt haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja lieventämiskeinot huomioidaan hankkeen jatkosuunnitteluvaiheissa.

LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄOLO

Menettelyn aikana saadut alkuperäiset lausunnot ja mielipiteet säilytetään Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen arkistossa. Yhteysviranomaisen lausunto lähetetään tiedoksi lausunnonantajille ja niille mielipiteen esittäjille, jotka ovat antaneet osoitetietonsa.

Yhteysviranomaisen lausunto ja arviointiselostus on nähtävänä 29.10.2014 alkaen Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen internet-sivulla ymparisto.fi/uttermossatuulivoimaYVA

sekä yhden kuukauden ajan virka-aikana Kristiinankaupungin ja Isojoen kunnan virallisilla ilmoitustauluilla sekä Kristiinankaupungin ja Isojoen kirjastoissa aiemmin julkaistuun kuulutukseen perustuen.

Ympäristösuojelupäällikkö

Päivi Kentala

Ylitarkastaja

Niina Pirttiniemi

Suoritemaksu

6 000 €, laskutetaan erikseen

Maksun määräytyminen ja maksua koskeva muutoksenhaku

Maksu määräytyy valtioneuvoston asetuksen (3/2014) mukaisesti. Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräytymisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräytymisestä.

Osoite: Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat vastuualue, PL 262, 65101

VAASA, sähköposti kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi.

JAKELU

Oy Uttermossan Tuulivoimapuisto – Vindkraftspark Ab

TIEDOKSI

Ramboll Oy

Lausuntojen antajat ja mielipiteiden esittäjät

Suomen ympäristökeskus, liitteenä 2 kpl arviointiselostuksia

Liite 1. Lausunnot ja mielipiteet

Pohjanmaan liitto

Lausuntonaan Pohjanmaan liitto toteaa, että ympäristövaikutusten arviointi on selkeä ja hyvin tehty. Arvioinnissa käsitellään riittävällä tavalla myös maakuntakaavoituksen kysymykset ja otetaan huomioon vahvistetun maakuntakaavan merkinnät ja määräykset. Alue on vahvistettavana olevan tuulivoimaa ohjaavan vaihemaakuntakaavan mukainen. Yhteisvaikutukset erityisesti Metsälän tuulivoimahankkeen kanssa olisi tärkeä selvittää.

Satakuntaliitto

Arviointiselostus on pääpiirteissään hyvin tehty ja myös linnustoa koskevia yhteisvaikutuksia on tarkasteltu yleisellä tasolla. Selostuksen heikkoudet liittyvät linnustoa koskevien yhteisvaikutusten arviointiin. Toteutuessaan nyt suunnitteilla olevalla tuulivoimaloiden alueella on todennäköisesti myös populaatiotasolle asti ulottuvia kumuloituvia vaikutuksia ja niihin ei arviointiselostuksessa ole kiinnitetty ollenkaan huomiota. Arviointiselostusta tuleekin täydentää populaatiotasoa koskevilla tarkasteluilla yhteisvaikutusten näkökulmasta ainakin metsähanhen, metson ja kaakkurin osalta. Lisäksi liitto huomauttaa, että pesimälajistoa koskevat tarkastelut on tehty vain hankealueelta ja suunnittelualueen ulkopuolelta ei ole esitetty pesimälinnustoa koskevia tietoja.

Pohjanmaan museo

Museo toteaa lausunnossaan, että Uttermossan pienialaisessa hankkeessa suoritettujen tarkastelujen perusteella voidaan olettaa, että hanke ei tule koskemaan kiinteää muinaisjäännöstä muinaismuistolaissa 295/63 kielletyllä tavalla. Selostuksessa ei tullut esiin erityisiä kulttuuriympäristöjä vaarantavia seikkoja ja museo pitää kulttuuriympäristöjen kuvausta riittävänä.

EPV Tuulivoima Oy

Lausunnossa huomautetaan, että EPV Tuulivoima Oy:n näkemyksen mukaan teiden käytöstä tulee sopia erikseen alueellisessa tietoimituksessa, jossa määräytyvät veloitteet eri toimijoille. EPV Tuulivoima Oy:n liittymisjohdon rai-
vaus liittymispisteeseen ei ole käynnistynyt. Sähkönsiirtoyhteyden mahdollisesta "hyödyntämisestä" Uttermossan hankkeeseen on sovittava erikseen, mihin liittyvät ja sähkömarkkinalain käytännöt että yhteyden tekninen siirtokapasiteetti. Tuulivoimaloiden sijoittelun osalta tulee huomioida niiden etäisyys EPV Tuulivoima Oy:n Metsälän hankealueella sijaitseviin tuulivoimaloihin.

Finavia Oyj

Finavia Oyj ilmoittaa lausuntonaan, että Finavialla ei ole lausuttavaa arviointiselostuksesta.

Fingrid Oy

Fingrid toteaa lausunnossaan, että YVA-selostuksessa on esitetty tuulivoimapuiston liittyminen sähköverkkoon. Yhtiöllä ei ole näin ollen lausuttavaa arviointiselostuksesta.

Pääesikunta

Pääesikunnan logistiikkaosaston näkemyksen mukaan hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa on riittävällä tavalla huomioitu tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan.

Kristiinankaupungin kaupunki

Kristiinankaupungin kaupunginhallitus toteaa lausunnossaan seuraavaa Uttermossan tuulivoimapuiston YVA-selostuksesta: Jos sähkönsiirto kytketään Kristiinankaupungin kytkentäasemaan, Kristiinankaupunki vaatii, ettei se saa aiheuttaa sähkönsiirtolinjojen lisärakentamista. Kaupunki vaatii, että sähkönsiirto toteutetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa samoissa sähköpylväissä tai kokonaisuudessaan maakaapelin avulla.

Isojoen kunta

Isojoen kunta kannattaa vaihtoehtoa VE1 jonka mukaan alueelle rakennetaan enintään 8 tuulivoimalan tuulivoimapuisto. Kunnanhallitus toteaa, että samalla alueella toimivien tuulivoimatoimijoiden tulisi neuvotella yhteisen 400 kV:n sähköaseman rakentamisesta.

Länsirannikon ympäristöyksikkö

Ympäristöyksikkö huomauttaa lausunnossaan, että tuulivoimalat tulee sijoittaa siten, ettei asutukselle aiheudu meluhaittaa. Tulisi esittää melumallinnuskartta, joka sisältää myös Metsälän ja Mikonkeitaan tuulivoimahankkeiden melumallinnukset. Välkehaittaa ei saa muodostua raja-arvojen yli. Mikäli noudatetaan melun ja välkkeen suunnitteluohjevoja, ei toiminta tule vaatimaan ympäristölupaa. Maakaapeli tulisi vetää Uttermossantien varteen (vaihtoehto B).

Sydbottens Natur och Miljö

Uttermossan alue on erämaista aluetta ja yksi jäljellä olevista hiljaisista luonto- ja virkistyskäyttöalueista. Alueen läheisyyteen tulevat useat tuulivoimapuistot (Metsälä, Mikonkeidas, Lapväärtti ja Lakiakangas) tuhoavat tämän ja alueesta tulee rakennettu pirstaloitu teollisuusalue. Yhteisvaikutukset muiden lähiseudun tuulivoimahankkeiden tulee arvioida. Tietyt tuulivoimalat ovat maisema-vaikutusten perusteella väärin sijoitettuja. Linnustoselvityksiin liittyy useita epävarmuustekijöitä, kuten YVA-selostuksessa on mainittu.

Mielipide 1.

Mielipiteen esittäjä vastustaa hankkeen toteuttamista ja toteaa, että tuulivoimapuisto tulee liian lähelle Uttermossan kylää. Tuulivoimapuisto tulee muuttamaan kylämaisemaa. Tiedossa ei ole kuinka kaikki lähiseudun tuulivoimapuistot tulevat vaikuttamaan muuttolinnustoon. Erityisesti rakentamisaikaisen lisääntyvän liikenteen vaikutusta kylään ei ole selvitetty tarpeeksi.

Mielipide 2.

Mielipiteen esittäjä vastustaa hankkeen toteuttamista ja toteaa, että tuulivoimapuisto tulee liian lähelle asutusta. Tuulivoimapuisto tulee heikentämään alueen virkistysarvoa ja laskemaan maa-alueiden arvoa.

Mielipide 3.

Todellista vaikutusta melun esiintymiseen ja häiritsevyyteen ei käytännössä ole varmuudella mahdollista selvittää ennen hankkeen toteutusta ja alueella tehtäviä mittauksia. Mielipiteen esittäjän mielestä silloin on jo liian myöhäistä. Karjan hyvinvointiin liittyvä meluhaitta on ilmoitettu ympäröivästä. Ihmisiin kohdistuvat terveyshaitat ovat olleet hyvin heikosti esillä. Kuka korvaa mikäli tuulimyllyistä aiheutuu terveydellistä haittaa? Kiinteistöjen arvot laskevat tuulivoimapuiston rakentamisen myötä ja menetykset tulee korvata.

Mielipide 4.

Mielipiteessä todetaan, että mallinnoilla ei käytännössä ole mahdollista varmuudella selvittää mahdollisia haittoja. Mielipiteen esittäjien (2 kpl) mukaan tilan arvo ja viihtyvyys laskee puiston läheisyyden vuoksi. Terveydelliset ja taloudelliset haitat tulee korvata asianmukaisesti ja täysimääräisesti.

Mielipide 5.

Mielipiteen esittäjien (5 kpl) mukaan maanomistajien kanssa on sovittava korvauksista. Myös hankealueella olevat maanomistajat tarvitsevat korvauksen. Maakaapeleista, sähkö- ja tielinjoista on maksettava sen hetkisten normien mukaiset korvaukset. Maanomistajat suosittelevat maakaapeleiden rakentamista. Myllyt tulisi sijoittaa vähintään 1,5 km etäisyydelle vakinaisesta asutuksesta siten, että ne eivät aiheuta melua asutukselle. Jos myllyt rakennetaan, tulee sopia määräaika myllyjen purulle käytön loputtua.

Mielipide 6.

Mielipiteen esittäjät (3 kpl) edustavat Uttermossan kyläyhteisöä. Kyläyhteisö ei vastusta tuulivoimapuistohanketta. Mahdolliset haittavaikutukset kylälle ja kylän asukkaille mietityttää edelleen. Lähimpään tuulimyllyyn asutuksesta tulisi olla vähintään kilometri.